

Oslo. 20.10.2004.

Innspill til stortingsmelding om kultur og næring fra temagruppene kultur og næring i Oslo Byforum

1. I den pågående regionaliseringsdebatten (jmf. Distriktskommisjonen, KS, NHO, Vestlandsrådet m. fl) snakkes det varmt om behovet for et sterkere regionalt nivå som skal erstatte fylkeskommunen og samtidig få overført politiske virkemidler fra staten. Alle instanser som vil ha et sterkere regionalt nivå går inn for at politikkområder som kultur og næring naturlig hører hjemme på et regionalt nivå. Kultur- og næringsgruppa i Oslo Byforum støtter et slikt forslag. Det er store forskjeller både når det gjelder næringsgrunnlag og typen kulturliv, og det gjør at slike samarbeid må initieres og gjennomføres regionalt, ikke sentralt.
2. I en ny rapport fra Østlandsforskning (Kartlegging av kulturnæringene i Norge (ØF-rapport nr 10/2004) tas det til orde for å gi kulturnæringene en naturlig plass i de regionale innovasjonssystemene. Kultur- og næringsgruppa i Oslo Byforum støtter dette forslaget. Etter vår mening er det en svakhet ved regjeringens helhetlige innovasjonsplan at nettopp kulturnæringene er utelatt. Kulturnæringene kjennetegnes nettopp ved at de er nyskapende, kreative og dynamiske. Dette er egenskaper som etterspørres i de regionale innovasjonssystemene.
3. Det er viktig å ikke la perspektivene på kulturnæringa styres av at massemediene og bokbransjen sliter (som gjør store utslag på sektorens totalprodukt). Det er å overse de mest spennende utviklingstendensene, bl.a. veksten i kategorien ”skapende og utøvende kunstnere”. Antall kunstnere er i seg selv økt og kunstnere og støttefunksjonene i kunstlivet (kuratorer, produsenter osv) melder seg i større grad som selvstendig næringsdrivende. Det samme gjelder forfattere. Et slikt utviklingstrekk tyder på en profesjonalisering av sektoren som bringer den mye tettere opp mot det generelle næringsystemet. Dermed stiger den målbare verdiskapingen fra denne delen av kunstnæringen. Det gjør det også mye enklere for aktører i kunstsektoren å koble seg på nærliggende kommersielle aktiviteter, ettersom de har infrastrukturen på plass. Dette er noe folk i filmbransjen har praktisert i en årrekke. Profesjonaliseringen av kunstlivet skaper behovet for en næringspolitikk også for denne næringen.
4. Kultur- og næringsgruppa i Oslo Byforum ser det som viktig at den nye stortingsmeldingen ikke blir en unnskyldning for å drive distriktpolitikk. Oslo har flertallet av kulturinstitusjonene, de største aktørene innenfor for de aller fleste kulturnæringene og suverent flest skapende og utøvende kunstnere. Samtidig viser undersøkelser at bedrifter i Oslo er dårligst til å involvere seg i kultursamarbeid, for eksempel gjennom sponsing. Årsaken er at som hovedstad opplever ikke Oslo den samme regionaliseringstendensen som de andre fylkene. Mye av innovasjonen innenfor kulturnæringene skjer i Oslo og det finnes dermed et stort uutnyttet potensiale for tettere kobling mellom kultur og næring i Oslo.

5. Som alle nyskapende næringer er kulturnæringene avhengig av offentlig støtte. Kultur- og næringsgruppa ønsker derfor at stortingsmeldingen skal se på mulighetene for både å opprette regionale fond og støtteordninger, samt å se på hvordan kulturnæringene kan inkluderes slik at det kan få støtte av det allerede eksisterende offentlige virkemiddelapparatet.

For Næringsgruppa, Oslo Byforum: Erling Fossen

For Kulturgruppa, Oslo Byforum: Stephan Granhaug